

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 18.

1964 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)-ਐਸ. ਐਸ. 5 ਅਤੇ 30—ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਹਿਮਤੀ-
ਟਿੱਪਣੀ—ਕੀ ਜੁਲਾਈ, 24 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। S.30
ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣਾ ਫੋਰਮ ਚੁਣ ਲੈਣ, ਉਹ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਆਰਡਰ 43 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਸੇਠ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਫੱਜ਼, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਫੱਜ਼, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ, 1962, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। . ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਉਪ-ਫਜ਼ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਗੰਗਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਜੈਨ ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.-ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਸੀ
ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ
ਅਤੇ ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।^y ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ

ਜ਼ੋਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਣੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਤ ਰਾਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 31
ਮਈ, 1960 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ
ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ 13 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਖਾਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ
ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕੇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ
ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ
ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੀ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ
ਲਕਸ਼ਮੀ ਚੰਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 30 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਮੁਦਈ-' ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ
ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹੀ

ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੱਕ ਹੀ
ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਾ ਟਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ
ਜਾਵੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਸੰਤ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਸੁਣਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ 27 ਮਾਰਚ
1962 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਰਸਕਾਰ.

ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਤ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਮਾਰਚ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ v- ਉਸ
ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਸਾਂਝੇ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ 10 ਆਨੇ ਅਤੇ ਛੇ ਆਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ।
18 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਉਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਤ - ਰਾਮ 18 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਦੇ ਛੇ ਆਨੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ
30 ਜਨਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 17 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ
ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ
ਉਸ ਦੇ 18 ਦਸੰਬਰ 1957 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ
ਲਈ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। '

ਰਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ - ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ 27 ਮਾਰਚ 1962 ਨੂੰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ 'ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮੁਢਲੇ ਮਾਇਨਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ, ਦ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ (1), ਅਤੇ ਮਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। ਇਤਰਾਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਚਲਾਵਾਂਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 43, ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਜੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ।

H) AIR 1962 SC 256.

(2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1951 ਸ਼ਿਮਲਾ 183.

ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ^{Raj Kumar} ਗੁਣਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ^{Sanj Ram} ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ, 1962 ਦੇ 29 ਮਾਰਚ, 1962 ਦੇ ਸ਼ੀਆਈ ਹਰਬੰਸ ^{Sanj Ram} ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ, 1962, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਖੁਦ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਸੈਡਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਗਤ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਨਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਮਿੱਠਨ ਲਾਲ, ਆਦਿ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (4), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 5, 8 ਅਤੇ 15 ਬਸ਼ਰਤ - ਕੇਸ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਸਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

(3) (1964) 66 PLR 331.

(4) ਏਆਈਆਰ 1929 ਸਾਰੇ, 743, /

ਆਰ ਏਜੇ ਕੁਮਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਕੋਰਟ ਸੰਤਾਰਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਰੋਇਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਜੀਅਸ ਵੀ ਅਤੇ ਕਾਮ ਗੋਪਾਲ ਕਾਮ ਆਰਪ ਬਨਾਮ ਕੇਸਲਟਾਰੇਓ - ਕਨੋਰੀਆ ਅਨਾ ਕੰਪਨੀ, (5) 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਉਤਸੁਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਐਸ.ਆਰ.

ਦੁਆ, ਜੇ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ., ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ, ਪਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ

ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ^{ਉਸਨੂੰ} ^{Kumar} ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ^{ਵਾਜ਼ਬ} ^{Sant Ram} ਆਧਾਰ ਹੈ। ^{and another}

ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਕੇਸ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ ਨੰਬਰ X) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੋਧਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਹੈ- ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਰਥਾਤ: -

“(ਏ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ;

(b) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵੈਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(c) ਕਿ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਵੈਧ ਹੈ।”

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ 1

ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ।¹ ਕੁਮਾਰ
 । ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ
 ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਊਰ
 ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ
 ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ
 ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ
 ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਫੋਰਮ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ
 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ| ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ
 ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
 ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਤ ਰਾਮ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
 ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
 ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਸੁਣਨ ਦੀ ਤਰੀਕ
 ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ. ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ
 ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ
 ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ¹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ
 ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ
 ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ
 ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ।

ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ
 ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ
 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ